

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

3. Gulosus avarus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

re non possis. Avaritiâ fervet, alienarum opum violentus ereptor? similem lupi dixeris. Ferox atque inquietus linguam litigijs exercet? cani comparabis. Insidiator occultis surripuisse fraudibus gaudet? vulpeculis exaquetur. Irâ intemperans fremit? leonis animum gestare credatur. Pavidus ac fugax metuenda formidat? cervis similis habeatur. Levis ac inconstans studia permutat? nihil ab avibus differt. Fœdis, immundisque libidinibus immergitur? Sordida suis voluptate detinetur. Ita fit, ut qui probitate deserta, homo esse desierit, cum in divinam conditionem transire non possit, vertatur in belluam. Hæc ille.

II. (b) Lycaon, uti prius humanum, ita postea pecudum, præsertim ovium, sitiebat sanguinem, quod proprium tyrannorum est, in eos potissimum sævientium, qui maximè sunt innocentes. In adagijs est, *suade lupis ut insaniant*; rabiunt ultro. Quibus similes illi, quos conjuncta cum impietate crudelitas, in Divos, hominèsque incitat & immittit. Talis lupus Herodes fuit Ascalonita, qui Deum ipsum mactaturus, tot millium infantium cæde, rabiem suam non tam exsaturavit, quàm irritavit. Tales sunt, omnes illi sanguinis humani helluones, quorum in vultu truculentia, in oculis rabies, in pectoribus furor, in manibus violentia sedem fixit; qui nunquam non spirant iras, anhelant cædes, & si non cruentam sicam, certè sanguinariam semper voluntatem gerunt. Agunt hoc tyranni, quod lupus in apologo. Ad profluentem levandæ sitis causa fortè convenerant lupus & agnus. Ille mox jurgij occasionem arripiens, quærit minitabundus, cur sibi aquam turbasset. negat agnus id fieri potuisse, cum ab ipso superius consistente, ad se inferius stantem, rivus delaberetur. Repulsus veritate lupus, ante sex, inquit, menses maledixisti mihi. Respondet agnus, se eo tempore necdum natum fuisse. Instat lupus: at pater tuus in me fuit maledicus: & cum dicto, corripuit innocentem, atque in frustra discerpfit. Sed denique hic Lycaones scelerum suorum conscientia exterriti, sese ipsos fugiunt, non effugiunt tamen, exagitante eas vindicta divina, & inter mille terrores, velut inter silvarum bestias circumagente. Cætera animalia à genere suo temperant; at *homo fit. homini lupus*, & in naturæ consortem sævit.

III. (c) Luporum tanta esse dicitur ingluvies, ut, etiamsi saturi sint, ad occursum tamen prædæ statim egerant, vel evomant, quod ingesserunt, ut vorare possint. Quid quod, teste Aristotele, hoc animal comedit non masticando cibum, sed devorando & glutiendo, unde tan-

F 3

tum

(b) Tyranni imago. (c) Gulosus & avarus.

tum abdit in ventrem uno tempore, quantum ei in triduum sufficiat. En Symbolum hominis gulosi, avari, violenti.

IV. (d) Liceat hinc non nihil in signa Physiognomica excurrere, & à bestiis conjecturam de homine sumere, quæ causa inter alias fuit, cur Poëtæ transmutationes varias animalium, & aliorum in alia immigrationes excogitaverint. De his Carolus Scribanus vir eruditissimus in Politico-Christiano. lib. 2. cap. 5. Hic canino, inquit, vultu est, & domino suo fidus: iste lupino, non induet mansuetudinem, crudelem exspecta, & sanguinis avidum: alius asinino; & pingui gaudet otio, & stolidam ferè mente est: leonino alius, & explicato pectore, & generosamente est: nulla hunc humilia & fordida, delectant ardua & magna: præfert alter mulum, & recto vultu, immota cervice, in utrumque latus oculos circumfert; astum, malignitatem, & calces vertere, ubi tutissimum te arbitratus fueris: taurum alter; & dura cervice est, & flecti nesciã: cervum alter; fallit decor nihil in hoc excelsi animi, timoribus natat, & fugæ aptior, quàm bello: leporem nonnulli; solis pedibus se tuentur, semper pavidi: aprum nonnemo; ferociam & sordes reperies: quid? quod & ursum; deturpant hunc pili & libido, etiam ovem; simplicitas hunc vestit, & stupor. Equum referunt non pauci; quorum generositatem, ambitionem ignaviam è varia vultus formatione discas: alij simiam; dolos in his reperies & adulationes: quidam avium quarundam lineamenta ostendunt: etiam mores metu, suspitione, inconstantia plenos. Sed & aliquid è serpente in nonnullis invenies, venena etiam & insidias, insidiam ac intutam mentem, nullis beneficiis vincendam, nec pauca in quibusdam è felibus; unguis cave, nec fortunas crede. Sunt, qui vultu mulierem mentiuntur; nihil in his virum sapit, ingenium vultui respondet, narrandis quàm gerendis rebus magis idonei. Hæc ille.

Humani corporis partes speciatim prosequitur Aristoteles in Physiognomia c. 9. & 10. alibi que, qui ducta similitudine hominis cum varijs animantibus, parili que corporis conformatione, similes quoque mores & affectiones animæ auguratur; adeo, ut si quis corporis compositione, orisque filo leonem referat, generosum ipsum pronuntiet: si asinum capitis crassitie, eum stupidum affirmet: si capite pineato seu acuminato, quale upupæ est, stolidum & imprudentem dicet, ut Thersites ab Homero describitur; si orbiculato & extantibus oculis, noctuis & bubonibus simili, tanquam indocilem, obtusum, noctis & somnolentiæ
amicum

(d) Physiognomia causam præbuit Poëtis fingendi Metamorphoses.